

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3425/2545

ธนาคารแห่งชาติของปารีสโจทก์ นายกฤษณะ ศิวะกฤษณ์กุลจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 มาตรา 10, ป.พ.พ. มาตรา 1490, ป.พ.พ. มาตรา 7, ป.พ.พ. มาตรา 196, ป.วิ.พ. มาตรา 142

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อจำเลยทั้งสองมิได้โต้แย้งว่าคดีนี้ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 มาตรา 7 ถือได้ว่าไม่มีปัญหาดังกล่าวในชั้นนี้

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศไม่จำเป็นต้องส่งเรื่องไปให้ประธานศาลฎีกาวินิจฉัยตาม พ.ร.บ. จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 มาตรา 9 การที่คู่กรณีมีข้อสัญญากันไว้ว่าหากมีข้อพิพาทเกิดขึ้นให้เสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการนั้น ก็ได้หมายความว่าความที่จะตัดสินคดีมิให้คู่กรณีนำคดีฟ้องต่อศาลเสียทีเดียว เพราะอาจมีเหตุที่ทำให้สัญญาอนุญาโตตุลาการนั้นเป็นโมฆะ หรือใช้บังคับไม่ได้ด้วยเหตุประการอื่น หรือมีเหตุที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติสัญญานั้นก็เป็นได้ หากคู่สัญญาฝ่ายที่ถูกฟ้องเห็นว่าอีกฝ่ายหนึ่งไม่ปฏิบัติตามสัญญาในการที่จะต้องเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ ก็ชอบที่จะให้การโต้แย้งหรือยื่นคำร้องต่อศาลตาม พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 มาตรา 10 แต่จำเลยที่ 1 มิได้ให้การโต้แย้งหรือยื่นคำร้องดังกล่าวแต่อย่างใด กรณีจึงถือได้ว่าจำเลยที่ 1 ได้สละสิทธิเกี่ยวกับข้อสัญญาเรื่องเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาดระหว่างกันแล้ว โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง การที่จำเลยที่ 2 เป็นภริยาจำเลยที่ 1 ได้ลงลายมือชื่อให้ความยินยอมแก่จำเลยที่ 1 เข้าทำสัญญาค้ำประกันหนี้ของบริษัท ส. ต่อโจทก์ แม้บริษัท ส. เป็นผู้รับเงินไปใช้ในกิจการของบริษัท ส. โดยจำเลยที่ 1 มิได้มีส่วนรับเงินไปใช้เป็นการส่วนตัวหรือกิจการของครอบครัวก็ตาม แต่หนัดังกล่าวเป็นหนี้ที่จำเลยที่ 1 สามีก่อให้เกิดขึ้นในระหว่างสมรสเพื่อประโยชน์ตนฝ่ายเดียว ที่จำเลยที่ 2 ผู้เป็นภริยาได้ให้สัตยาบันแล้ว จึงเป็นหนี้ร่วม ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1490 (4) อัตราดอกเบี้ย SIBOR (Singapore Inter - bank Offered Rate หมายถึงอัตราดอกเบี้ยที่ให้ผู้ยืมเงินกันระหว่างธนาคารด้วยกันในประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์) นั้นเป็นเพียงตัวตั้งเบื้องต้นของสูตรคำนวณอัตราดอกเบี้ย แม้โจทก์จะมีได้นำสืบถึงอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวก็ตาม ก็จะต้องถือว่า การกู้ยืมเงินไม่ได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้แล้วให้คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีตาม ป.พ.พ. มาตรา 7 ไม่ได้ การที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางให้จำเลยทั้งสองรับผิดชอบดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 10.0847 ต่อปี ตามที่โจทก์ขอนั้นชอบแล้ว ในการชำระหนี้เป็นเงินตราต่างประเทศนั้น ป.พ.พ. มาตรา 196 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ถ้าหนี้เงินได้แสดงไว้เป็นเงินต่างประเทศ ท่านว่าจะใช้เป็นเงินไทยก็ได้" อันเป็นการให้สิทธิแก่จำเลยทั้งสองผู้เป็นลูกหนี้ที่จะเลือกชำระหนี้ให้โจทก์ด้วยเงินตราต่างประเทศตามที่โจทก์ขอหรือจะชำระด้วยเงินไทยก็ได้ตามแต่จำเลยทั้งสองจะสมควรใจ หากจำเลยทั้งสองเลือกจะชำระเป็นเงินไทย จำเลยทั้งสองก็ต้องชำระหนี้ไทยให้โจทก์ตามอัตราแลกเปลี่ยนเงินในสถานที่และเวลาใช้เงินตาม ป.พ.พ. มาตรา 196 วรรคสอง ที่บัญญัติว่า "การเปลี่ยนเงินนี้ ให้คิดตามอัตราแลกเปลี่ยนเงิน ณ สถานที่และใน

เวลาที่ใช้เงิน" ดังนั้น การที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางได้พิพากษาให้จำเลยทั้งสองรับผิดชอบใน เงินจำนวนดังกล่าวแล้ว ยังพิพากษาต่อไปอีกว่า "ในกรณีที่จำเลยทั้งสองจะชำระเป็นเงินบาทให้คิดตามอัตราแลกเปลี่ยน ถ้าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ที่ขายให้ลูกค้าในวันที่ใช้เงินจริง?" ก็เป็นการแสดงให้จำเลยทั้งสองทราบถึงสิทธิของ จำเลยทั้งสองที่จะชำระหนี้ด้วยเงินไทยก็ได้ โดยถืออัตราแลกเปลี่ยนเงินตามสถานที่และวันที่ใช้เงินตาม ป.พ.พ. มาตรา 196 วรรคสอง นั้นเอง มิได้ก่อให้เกิดฝ่ายใดได้เปรียบในอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่อกันแต่อย่างใด คำพิพากษาศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางดังกล่าวนี้ จึงถือไม่ได้ว่าเป็นการพิพากษาเกินคำขอของโจทก์หรือขัดต่อ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 มาตรา 26 ประกอบ ป.วิ.พ. มาตรา 142

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดตามกฎหมายประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศส ธนาคารโจทก์ให้บริษัทสยามอินดัสเทรียลคอร์ปอเรชั่น จำกัด กู้ยืมเงินจำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ ในการกู้ยืมเงินมีจำเลยที่ ๑ เป็นผู้ค้ำประกันโดยยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม เมื่อครบกำหนดผู้กู้ชำระหนี้เพียงบางส่วนแล้วผิดนัด คงค้างชำระต้นเงินจำนวน ๑,๕๔๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ และดอกเบี้ยจำนวน ๓๐,๔๑๐.๕๐ ดอลลาร์สหรัฐ จำเลยที่ ๒ เป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ ๑ และได้ลงลายมือชื่อเป็นพยานในสัญญาค้ำประกันที่จำเลยที่ ๑ ทำกับโจทก์ ถือเป็นหนี้ร่วมระหว่างสามีภริยา ซึ่งโจทก์มีสิทธิบังคับชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินของจำเลยทั้งสองขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงินจำนวน ๑,๕๗๐,๔๑๐.๕๐ ดอลลาร์สหรัฐ พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๐.๐๘๔๗ ต่อปี ในต้นเงินจำนวน ๑,๕๔๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ นับแต่วันฟ้องแก่โจทก์ไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๑ ให้การขอให้ยกฟ้องจำเลยที่ ๒ ให้การว่า จำเลยที่ ๒ ไม่เคยทำสัญญาค้ำประกันหนี้ของบริษัทสยามอินดัสเทรียลคอร์ปอเรชั่น จำกัด ต่อโจทก์เลย จำเลยที่ ๒ เพียงลงลายมือชื่อเป็นพยานในการที่จำเลยที่ ๑ ทำสัญญาค้ำประกันต่อโจทก์เท่านั้น จำเลยที่ ๒ จึงไม่ต้องรับผิดชอบชำระหนี้ของบริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด แก่โจทก์ ขอให้ยกฟ้อง

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิจารณาแล้ว พิจารณาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงิน ๑,๕๔๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๐.๐๘๔๗ ต่อปี? ในกรณีจะชำระเป็นเงินบาทให้คิดตามอัตราแลกเปลี่ยนถ้าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ที่ขายให้ลูกค้าในวันที่ใช้เงินจริง ถ้าไม่มีอัตราแลกเปลี่ยนในวันที่ใช้เงินจริง ให้ถือเอาวันสุดท้ายที่มีอัตราเช่นว่านั้นก่อนวันดังกล่าว ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศแจ้งให้ทราบถึงอัตราแลกเปลี่ยนถ้าเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ (อัตราอ้างอิง) ก็ให้ถืออัตราดังกล่าวเป็นเกณฑ์คำนวณ จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศวินิจฉัยว่าพิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นที่คู่ความมิได้โต้แย้งกันในชั้นนี้รับฟังได้ว่า โจทก์จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายของประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศส มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงปารีส ประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศส โจทก์ให้บริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด กู้ยืมเงินจำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้มีจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นกรรมการบริษัทสยามอินดัสเทรียลคอร์ปอเรชั่น จำกัด เข้าทำสัญญาค้ำประกันสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด ต่อโจทก์ โดยมี

จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นภริยาจำเลยที่ ๑ ลงลายมือชื่อเป็นพยานและให้ความยินยอม จำเลยที่ ๑ เข้าทำสัญญาค้ำประกันดังกล่าว ต่อมาบริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด ไม่ชำระหนี้ให้โจทก์ตามสัญญา โจทก์ได้มีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้แก่โจทก์แล้ว แต่จำเลยทั้งสองเพิกเฉย สำหรับปัญหาตามที่จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ประการแรกว่า ตามข้อเท็จจริงได้ความว่า โจทก์ให้ บริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด ยืมเงินจากโจทก์และเป็นฝ่ายผิดสัญญา แต่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ ในฐานะ ผู้ค้ำประกันให้รับผิดชอบโจทก์ โดยไม่ได้ฟ้องบริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด การที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ จึงเป็นมูลหนี้ที่เกิดจากค้ำประกันการกู้ยืมเงินกันธรรมดาเท่านั้นที่ทำกันในประเทศไทย ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศจึงไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศฯ มาตรา ๗ นั้น เห็นว่า แม้ตามคำฟ้องจะได้ความว่า โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ ที่เป็นผู้เข้าทำสัญญาค้ำประกัน บริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด ผู้กู้เงินจากโจทก์เท่านั้น โดยไม่ได้ฟ้องบริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด มาด้วยก็ตาม แต่เมื่อจำเลยทั้งสองได้รับสำเนาคำฟ้อง จนกระทั่งยื่นคำให้การแล้ว จำเลยทั้งสองก็มีได้โต้แย้งว่าคดีนี้ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศฯ มาตรา ๗ แต่อย่างใด ดังนั้น กรณีจึงไม่มีปัญหาในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางว่า คดีเรื่องนี้จะอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง หรือ ศาลยุติธรรมอื่น ซึ่งหมายถึงศาลชั้นต้นในระดับเดียวกัน อันเป็นเหตุที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางต้องส่งเรื่องไปให้ประธานศาลฎีกาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศฯ มาตรา ๙ หรือไม่ ทั้งปรากฏว่าจำเลยทั้งสองยอมรับดำเนินกระบวนการพิจารณาในชั้นสืบพยานโจทก์และนำพยานจำเลยทั้งสอง เข้าสืบอีกด้วย อันแสดงว่าจำเลยทั้งสองยอมรับอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมาแต่แรกจนเป็นการล่วงเลยขั้นตอนหรือกระบวนการพิจารณาที่จะโต้แย้งในปัญหาเกี่ยวกับอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางแล้ว อันถือได้ว่าไม่มีปัญหาเรื่องอำนาจศาลตามที่จำเลยทั้งสองอุทธรณ์มาดังกล่าวในชั้นนี้ที่ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศจะวินิจฉัยให้อีกต่อไปจึงไม่รับวินิจฉัยให้ มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามที่จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ประการที่ ๒ ว่า ตามสัญญากู้ยืมเงินระหว่างโจทก์กับ บริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น กำหนดว่า "ข้อโต้แย้งหรือข้อพิพาทใดที่เกิดขึ้นจากหนังสือให้สินเชื่อนี้ให้ดำเนินการระงับข้อพิพาทดังกล่าวในประเทศไทยตามกฎหมายข้อบังคับว่าด้วยวิธีการระงับข้อพิพาทโดยการประนีประนอม ข้อพิพาทและอนุญาโตตุลาการของหอการค้าระหว่างประเทศโดยแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการจำนวน ๓ ท่าน ขึ้นตามกฎหมาย ข้อบังคับเช่นนั้น" อันเป็นการกำหนดให้ระงับข้อพิพาทระหว่างโจทก์กับบริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด โดยการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการขึ้นมานับวินิจฉัยเท่านั้น จำเลยทั้งสองในฐานะผู้ค้ำประกันจึงมีสิทธิตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๙๔ ที่บัญญัติว่า "นอกจากข้อต่อสู้ซึ่งผู้ค้ำประกันมีต่อเจ้าหนี้

นั้น ท่านว่า ผู้ค้าประกันยังอาจยกข้อต่อสู้ทั้งหลายซึ่งลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้ได้ด้วย" โจทก์จึงต้องแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการขึ้นมาวินิจฉัย ชี้ขาดเรื่องนี้ระหว่างโจทก์กับจำเลยทั้งสองเช่นกัน โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสองต่อศาลได้นั้น เห็นว่า การที่คู่กรณีมีข้อสัญญากันไว้หากมีข้อพิพาทเกิดขึ้นให้เสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการนั้น ก็ได้หมายความว่า จะตัดสิทธิมิให้คู่กรณีนำคดีฟ้องต่อศาลเสียทีเดียว เพราะอาจมีเหตุที่ทำให้สัญญาอนุญาโตตุลาการนั้นเป็นโมฆะ หรือ ใช้บังคับไม่ได้ด้วย เหตุประการอื่นหรือมีเหตุที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญานั้นก็ได้ ที่เป็นเหตุให้ไม่สามารถนำข้อพิพาทเสนอต่ออนุญาโตตุลาการได้ ดังนั้น ในกรณีที่คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฟ้องคดีเกี่ยวกับข้อพิพาทที่ตกลงกันให้เสนอต่ออนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาดระหว่างกันแล้ว หากคู่สัญญาฝ่ายที่ถูกฟ้องเห็นว่าฝ่ายนั้นไม่ปฏิบัติตามสัญญาในการที่จะต้องเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ ก็ชอบที่จะให้การโต้แย้งหรือยื่นคำร้องต่อศาลว่าสัญญาอนุญาโตตุลาการนั้นเป็นโมฆะหรือใช้บังคับไม่ได้ด้วยเหตุประการอื่นหรือมีเหตุที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญานั้นได้แล้ว ศาลจึงจะมีคำสั่งจำหน่ายคดีเพื่อให้คู่สัญญาไปดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการต่อไป ตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการฯ มาตรา ๑๐ เกี่ยวกับคดีนี้ แม้จำเลยที่ ๑ ในฐานะผู้ค้าประกันอาจจะมีสิทธิยกข้อต่อสู้เกี่ยวกับข้อสัญญาการเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการให้เป็นผู้ชี้ขาดระหว่างโจทก์และบริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด ที่บริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด มีอยู่ขึ้นต่อสู้โจทก์ได้ดังเช่นจำเลยทั้งสองอุทธรณ์ ก็ตาม แต่จำเลยที่ ๑ ก็ได้ให้การเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการให้เป็นผู้ชี้ขาดก่อนแต่อย่างใดทั้งจำเลยที่ ๑ มิได้ยื่นคำร้องต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางก่อนวันนัดสืบพยานเพื่อให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางได้ไต่สวนถึงเหตุที่โจทก์นำคดีมาฟ้อง โดยมีได้ดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการนั้นว่าชอบหรือไม่แต่อย่างใด ตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการฯ มาตรา ๑๐ กรณีจึงถือได้ว่าจำเลยที่ ๑ ได้ละสิทธิเกี่ยวกับข้อสัญญาเรื่องเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาดระหว่างกันแล้ว โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง อุทธรณ์ข้อนี้ของจำเลยทั้งสองฟังไม่ขึ้น มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามที่จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ประการที่ ๓ ว่า จำเลยที่ ๒ เป็นเพียงผู้ลงลายมือชื่อเป็นพยานในสัญญาค้ำประกันการกู้ยืมระหว่างโจทก์กับบริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด เท่านั้น มิได้เป็นคู่สัญญากับโจทก์ ทั้งเงินตามสัญญาบริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด ก็นำไปใช้ในกิจการของบริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด จำเลยที่ ๑ มิได้นำไปใช้เป็นการส่วนตัวหรือกิจการของครอบครัว การที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาให้จำเลยที่ ๒ ร่วมรับผิดชอบจำเลยที่ ๑ ขำระหนี้ตามคำฟ้องให้แก่โจทก์ จึงเป็นการไม่ชอบนั้น เห็นว่า ตามข้อเท็จจริงในทางพิจารณาได้ความว่า จำเลยที่ ๑ ได้เข้าทำสัญญาค้ำประกันหนี้ตามสัญญากู้ยืมระหว่างโจทก์กับบริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด ต่อโจทก์โดยจำเลยที่ ๒ ลงลายมือชื่อเป็นพยานและเป็นผู้ให้ความยินยอมในฐานะเป็นภริยาที่ชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ ๑ มิใช่จำเลยที่ ๑ ทำสัญญากู้ยืมเงินจากโจทก์ดังที่จำเลยทั้งสองอุทธรณ์แต่อย่างใด การที่จำเลยที่ ๒ ลงลายมือชื่อให้ความยินยอมแก่จำเลยที่ ๑ เข้าทำสัญญาค้ำประกันหนี้ของบริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด ต่อโจทก์ในการที่บริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด ได้ทำสัญญากู้ยืมเงินจากโจทก์ดังกล่าวมานั้น แม้บริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด เป็นผู้รับเงินไปใช้ใน กิจการของบริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด โดยที่จำเลยที่ ๑ มิได้มีส่วนรับเงินไปใช้เป็นการ

ส่วนตัวหรือกิจการของครอบครัวดังที่จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ก็ตาม แต่หนี้ที่เกิดขึ้นจากสัญญา
ค้ำประกันก็ถือได้ว่าเป็นหนี้ที่เกิดขึ้นจากการที่จำเลยที่ ๑ สามีก่อขึ้นในระหว่างสมรสเพื่อประโยชน์
ตนฝ่ายเดียวที่จำเลยที่ ๒ ผู้เป็นภริยาได้ให้สัตยาบันแล้ว จึงเป็นหนี้ร่วม ตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๙๐ (๔) จำเลยทั้งสองต้องรับผิดชอบใช้หนี้ตาม
สัญญาค้ำประกันต่อโจทก์ร่วมกัน การที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง
พิพากษาให้จำเลยที่ ๒ ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ ๑ ขำระหนี้ตามคำฟ้องให้แก่โจทก์จึงเป็นการ
ชอบแล้ว อุทธรณ์ข้อนี้ของจำเลยทั้งสองฟังไม่ขึ้น มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามที่จำเลยทั้งสอง
อุทธรณ์ประการที่ ๔ ว่า โจทก์อ้างว่าคิดดอกเบี้ยคำนวณจากอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมเงินที่เสนอกัน
ระหว่างธนาคารพาณิชย์ในประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์ (Singapore Interbank offered Rate:
SIBOR) บวกด้วยอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๐.๘ ต่อปี และบวกด้วยอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑๑.๑๑๑ ของ
SIBOR ต่อปี นั้น โจทก์มิได้นำหลักฐานใด ๆ มาแสดงให้เห็นถึงอัตราดอกเบี้ยที่เสนอกันดังกล่าวเลย
ว่าได้มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยกันไว้ร้อยละเท่าใด เมื่อโจทก์พิสูจน์ถึงอัตราดอกเบี้ยที่เรียกร้องตั้ง
อ้างไม่ได้ ต้องถือว่าไม่ได้มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยกันไว้ โจทก์จึงมีสิทธิคิดดอกเบี้ยได้ไม่เกิน
อัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗ ที่
ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางกำหนดให้จำเลยทั้งสองรับผิดชอบชำระ
ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๐.๐๘๔๗ ต่อปี จึงเป็นการไม่ชอบนั้น เห็นว่า แม้ตามทางนำสืบของโจทก์จะ
ไม่ได้มีหลักฐานใด ๆ มาแสดงว่าอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมที่มีการเสนอกันระหว่างธนาคารพาณิชย์
ในประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์ (Singapore Interbank offered Rate: SIBOR) คิดกันใน
อัตราร้อยละเท่าใดต่อปีก็ตาม แต่อัตราดอกเบี้ยกู้ยืมที่มีการเสนอกันระหว่างธนาคารพาณิชย์
ในประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์ (SIBOR) นั้นเป็นเพียงตัวตั้งเบื้องต้นของสูตรคำนวณอัตราดอกเบี้ย
ที่โจทก์ และ บริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด ตกลงกันไว้ในหนังสือสินเชื่อ (Letter of
Offer) ที่เขียนเป็นสูตรคำนวณอัตราดอกเบี้ยต่อปีได้ว่า SIBOR + ๐.๘% + ๑๑.๑๑๑% (SIBOR) ซึ่ง
อัตราดอกเบี้ยที่บริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด จะรับผิดชอบใช้ให้โจทก์จะมากน้อย
เท่าใดจึงขึ้นอยู่กับ (SIBOR) เท่านั้น มิได้หมายความว่า เมื่อโจทก์มิได้นำสืบถึงอัตราดอกเบี้ยของ
SIBOR เป็นเท่าใดแล้ว จะให้ถือว่าการกู้ยืมเงินระหว่างโจทก์และ บริษัทสยามอินดัสเทรียล
คอร์ปอเรชั่น จำกัด ไม่ได้กำหนดดอกเบี้ยกันไว้ดังเช่นที่จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ การที่
ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางให้จำเลยทั้งสองรับผิดชอบชำระหนี้ดอกเบี้ย
ในอัตราร้อยละ ๑๐.๐๘๔๗ ต่อปี หลังจากบริษัทสยามอินดัสเทรียล คอร์ปอเรชั่น จำกัด ผิดนัด
ตามที่โจทก์ขออนุญาตแล้ว อุทธรณ์ข้อนี้ของ จำเลยทั้งสองฟังไม่ขึ้น มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามที่
จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ประการสุดท้ายว่า นอกจากศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้า
ระหว่างประเทศกลางได้พิพากษาให้จำเลยทั้งสองรับผิดชอบในเงินจำนวนตามที่โจทก์แล้ว ยังพิพากษา
ต่อไปอีกว่า ในกรณีที่จำเลยทั้งสองจะชำระเป็นเงินบาทให้คิดตามอัตราแลกเปลี่ยนถั่วเฉลี่ยของ
ธนาคารพาณิชย์ที่ขายให้ลูกค้าในวันที่ใช้เงินจริง ถ้าไม่มีอัตราแลกเปลี่ยนในวันใช้เงินจริง ให้ถือเอา
วันสุดท้ายที่มีอัตราเช่นนั้นก่อนดังกล่าว ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศแจ้งให้ทราบถึง
อัตราแลกเปลี่ยนถั่วเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ (อัตราอ้างอิง) ก็ให้ถือว่าอัตราดังกล่าวเป็นเกณฑ์
คำนวณนั้น เป็นการพิพากษาเกินไปกว่าหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้อง จึงขัดต่อพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญา
และการค้าระหว่างประเทศฯ มาตรา ๒๖ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา

๑๔๒ นั้น เห็นว่า ตามคำฟ้องของโจทก์ได้ขอให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้ให้โจทก์ด้วยเงินดอลลาร์สหรัฐอันเป็นเงินตราต่างประเทศ ซึ่งในการชำระหนี้เป็นเงินตราต่างประเทศดังกล่าวนั้น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ถ้าหนี้เงินได้แสดงไว้เป็นเงินต่างประเทศ ท่านว่าจะใช้เป็นเงินไทยก็ได้" อันเป็นการให้สิทธิแก่ จำเลยทั้งสองผู้เป็นผู้ถูกหนี้ที่จะเลือกชำระหนี้ให้โจทก์ด้วยเงินตราต่างประเทศตามที่โจทก์ขอหรือจะชำระด้วยเงินไทย ก็ได้ ตามแต่จำเลยทั้งสองจะสมัครใจ หากจำเลยทั้งสองเลือกจะชำระเป็นเงินไทย จำเลยทั้งสองก็ต้องชำระหนี้ไทยให้โจทก์ตามอัตราแลกเปลี่ยนเงินในสถานที่และเวลาใช้เงินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๖ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า "การเปลี่ยนเงินนี้ ให้คิดตามอัตราแลกเปลี่ยนเงิน ณ สถานที่และในเวลาที่ใช้เงิน" ดังนั้น คำพิพากษาของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง เป็นการแสดงให้จำเลยทั้งสองทราบถึงสิทธิของ จำเลยทั้งสองที่จะชำระหนี้ให้โจทก์ด้วยเงินไทยก็ได้ โดยถืออัตราแลกเปลี่ยนเงินตามสถานที่และวันที่ใช้เงินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๖ วรรคสอง นั้นเอง มิได้ก่อให้เกิดฝ่ายใดได้เปรียบในอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่อกันอย่างใด คำพิพากษาศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางดังกล่าวนี้ จึงถือไม่ได้ว่าเป็นการพิจารณาเกินคำขอของโจทก์หรือขัดต่อพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศฯ มาตรา ๒๖ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๒ อุทธรณ์ข้อนี้ของจำเลยทั้งสองฟังไม่ขึ้นเช่นกัน พิพากษายืน

องค์คณะ

พินิจ เพชรรุ่ง · เสริมศักดิ์ ผลัดธูระ · ยงยศ นิสักครกุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/3425/2545>